7 | ÚNOR 2020

JSEM JEDNO UCHO

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s.

TÉMA
Láska v tichu

„Vztah s neslyšícím? Nebála jsem se toho.“

SVAZ NESLYŠÍCÍCH
A NEDOSLÝCHAVÝCH OSOB
v ČR, z. s.

Sledujte nás!

Chcete poznat životní příběhy dalších osobností Jsem jedno ucho?
Příběhy najdete zde **www.snncr.cz/JSEM-JEDNO-UCHO**.

A pokud ještě nejste fanoušky naší FB stránky Jsem jedno ucho www.facebook.com/JsemJednoUcho, určitě to napravte! :-)

/JsemJednoUcho

/JsemJednoUcho

Příště se těšte:

Téma
Titulkování pořadů v televizi

Osmé číslo časopisu Jsem jedno ucho vyjde **14. dubna 2020**.

Pozor, zkrácená uzávěrka!

Z technických důvodů bude mít dubnové číslo zkrácenou uzávěrku. Příspěvky, prosím, posílejte na e-mail cezova@snncr.cz do čtvrtku 12. března 2020. Můžete přikládat i pozvánky na akce, které se budou konat od 14. dubna 2020 včetně do 12. června 2020.

Obsah

Úvodní slovo šéfredaktorky 4

Osobnost Milan Fritz 5

Téma Láska v tichu 7

Besedy V krajích 9

Historické okénko Josef Václav Myslbek 10

Zajímavosti Věděli jste, že... 11

Rozhovor Centrum Duháček 12

Jsem jedno ucho na cestách Budapešť 15

Mluví se o nás Jsme v médiích! 16

Tisková zpráva Fakta a mýty o příspěvcích zdravotních pojišťoven 18

Projekt Platforma Znesnáze21 19

Fotogalerie Osobnosti s knihou Jsem jedno ucho. Stále! 20

Rozhovor Projekt Zkvalitňujeme sociální služby 22

BYLI JSME PŘI TOM!

Skupina Hands Dance Páté narozeniny 23

Základní organizace nedoslýchavých Ostrava 24

DĚJE SE V KRAJÍCH

Celopražský spolek nedoslýchavých Vánoční besídka | Pozvánka na akci 26

Plzeňský spolek neslyšících Vánoční trhy | Anděl 2019 | Natáčení pro ZČU 27

POZVÁNKY

Centrum pro neslyšící a nedoslýchavé Přednášky a akce v únoru 29

Základní organizace neslyšících Most Velikonoční jarmark 30

Týden mozku Akademie věd ČR 31

Životní jubileum Pavel Šturm 32

TEXT: Veronika Cézová
FOTO: Veronika Cézová

text ve ZJ

ÚVODNÍ SLOVO ŠÉFREDAKTORKY

Znakování, mluvení, kojení. To všechno zvládá Pepe Kalousová, manželka neslyšícího Milana Fritze, osobnosti z titulky únorového časopisu Jsem jedno ucho na téma Láska v tichu.

Abyste si udělali lepší představu, jak to během rozhovoru vypadalo…

Na rozhovor jsme měli půl hodiny (včetně focení), během které Pepe kojila, do toho odpovídala na mé otázky, zároveň je stíhala tlumočit Milanovi, který současně také odpovídal a doplňoval Pepe. A ta mi odpovědi opět tlumočila…

Zatímco Pepe krmila syna, po Milanovi poskakovala dcera…

Možná si teď říkáte, jaký to musel být chaos. Jenže on nebyl…

U Milana a Pepe, v bytě, který byl na začátku ledna ještě vánočně vyzdobený, panovala úžasná atmosféra. Jako by se tu zastavil čas. A když jsme se během rozhovoru dostali k tomu, jak se spolu seznámili, oba se zarděli, tak láskyplně se na sebe podívali…

Dvě malé děti, Milanovo velké pracovní vytížení… Přes to všechno bylo během celého rozhovoru vidět, že tento vztah je plný lásky, něhy a pochopení. A že dokázal vzniknout přes to, že si Milan ze začátku myslel, že by Pepe nikdy nechodila s neslyšícím klukem…

To v případě neslyšícího Pepy Žitníka a jeho slyšícího partnera Jakuba Voláka to bylo zase obráceně. Byl to Jakub, který se dlouho odhodlával pozvat neslyšícího Pepu na schůzku. Pepa připravoval v Ugu fresh džusy a Jakub na ně chodil tak dlouho, až jednou pozval Pepu do kina.

V té době Jakub neuměl znakový jazyk. Pepa ho však okouzlil. A Jakub to riskl…

A dobře udělal. Jsou neuvěřitelně sehraní. Ale jelikož jsou oba velmi temperamentní, občas se samozřejmě nevyhnou dohadům.

A to pak vypadá následovně: „Hádáme se v českém jazyce. Oba to umíme docela nahlas," říká Pepa. A Jakub přitakává: „Ano, já většinou křičím. A pro umocnění efektu do toho přidávám pár znaků…"

A co na to Pepa?

„Jsem rád, že neslyším, když na mě Jakub křičí," směje se Pepa.

Jak sami vidíte, Láska v tichu… To je nadsazené pojmenování pro toto číslo, které vychází 14. února na Valentýna.

Láska má tisíce podob. A mohli bychom o ní mluvit donekonečna… Ale už francouzský prozaik Jean Paul Sartre napsal: „Zatímco ústa mluví a nic neříkají, oči se dorozumí beze slov…" ■

Inspirativní počtení a buďte jedno ucho!

Vaše Veronika

tisková mluvčí Svazu neslyšících
a nedoslýchavých osob v ČR

TEXT: Veronika Cézová
FOTO: Veronika Cézová

text ve ZJ

LÁSKA V TICHU
MILAN FRITZ A PEPE KALOUSOVÁ

Zamiloval se do ní na první pohled. Myslel si ale, že u ní nemá šanci. Že by si ho jako neslyšícího nikdy nevybrala.

A ona? Ona se kvůli němu rozešla se slyšícím přítelem.

Teď spolu mají dvouletou Emilku a pětiměsíčního Lojzíka…

Milan Fritz a Pepe Kalousová se potkali na Filozofické fakultě na oboru Čeština v komunikaci neslyšících, kde chodili na jeden společný předmět Úvod do studia jazyka.

Více se však sblížili až během doučování. „Na našem oboru funguje služba, že mohou slyšící studenti doučovat neslyšící. Ještě s jednou spolužačkou jsme tak chodili k Milanovi," vypráví Pepe.

Do vztahu s Milanem šla po hlavě. „Nebála jsem se toho. A je to tím, co jsem studovala za obor. Kdybych o neslyšících nebo znakovém jazyce nic nevěděla, asi by to bylo jiné… Ale já jsem hlavně na začátku ani nevěděla, že si ho nakonec vezmu a budu s ním mít rodinu," směje se Pepe.

Na začátku vztahu Milan na Pepe hodně mluvil. „Měla jsem za sebou teprve dva semestry znakového jazyka, takže jsem to uvítala."

Slyšící slečna? Překvapení

Jak reagovali rodiče na to, že si Milan našel slyšící slečnu? „Byli překvapení. Bylo to pro ně nečekané," říká upřímně Milan.

„Z vlastní zkušenosti měli pocit, že slyšící musí být vždy dominantní. Někdy tak vztahy mezi slyšícím a neslyšícím fungují. Odborně se jim říká „hearing centered" – tedy že slyšící je ten, který všechno vyřizuje, zařizuje, rozhoduje. Já bych ale v takovém vztahu fungovat nemohl. Jsem schopný si vše udělat sám."

Pepe však jeho rodiče přijali. „Manželka umí znakový jazyk, to bylo pro ně jednou z nejdůležitějších věcí. Dokonce si mysleli, že je nedoslýchavá, protože není zvykem, že slyšící umí znakovat na takové úrovni," vysekne pochvalu Milan.

„Ale je fakt, že při první návštěvě jsem jim moc nerozuměla," směje se

Pepe, která – během kojení malého Lojzíka – vysvětluje, že ve Zlíně, kde má Milan rodiče, je jiné nářečí. Tedy i jiné znaky.

Třetí generace neslyšících

Milan už je v rodině třetí generace neslyšících. Pochází sice ze Zlína, ale většinu dětství trávil v Olomouci. Už od školky byl totiž v internátu.

Jaké má vzpomínky na školku? „Vybavuji si hned první den, ten byl příšerný," směje se Milan. „Bylo dusno a horko, brečel jsem a nelíbilo se mi tam."

Mezi neslyšícími spolužáky, učiteli a vychovateli si však rychle zvykl. A pak už mu ani nevadilo, že celý týden tráví ve školce – a později škole – a jen na víkendy jezdí domů.

„Dříve se těmto institucím říkalo ústavy. Děti jezdily domů dokonce jen třikrát za rok – na Velikonoce, Vánoce a na letní prázdniny… Chápu, že to může přijít slyšícím jako příšerné, ale mým rodičům to připadalo normální. A i já jsem vnímal, že jsem celý týden mezi kamarády. Sportovali jsme – dělali jsme atletiku, plavali… A ráno jsem sešel jedno patro a byl jsem ve škole. To bylo prima," usmívá se Milan.

Nebyl to ale jen sport, na který s láskou vzpomíná. Hned na základní škole ho okouzlil český jazyk. „Přišlo mi úžasné učit se, jak se skládají věty, jak se skloňuje…"

V deváté třídě měl Milan na výběr pouze z pěti škol, kde mohl jako neslyšící studovat. Vybral si v Praze v Radlicích obor zubní technik.

„Nikdy jsem to ale nedělal. Jen jsem to vystudoval, šel na praxi a konec."

Po střední škole mu neslyšící Radka Nováková doporučila, ať se zkusí přihlásit na Filozofickou fakultu na obor Čeština v komunikaci neslyšících. Po úspěšných přijímacích zkouškách nastoupil.

Když se před jedenácti lety dostal na tento obor, ještě tu neexistovaly speciální předměty pro neslyšící.

„Ale už tehdy tam byli tlumočníci, měli jsme nabídku doučování… A zápisy pro nás dělala jedna ze spolužaček."

Na začátku studia měl problémy se čtením odborných článků. „Ale právě díky doučování jsem to zvládl."

A nejoblíbenější předmět? Milan neváhá. „Kultura českých neslyšících. Ale bavila mě i gramatika českého znakového jazyka."

Tříleté studium bakaláře si Milan – i kvůli práci při studiu – nakonec protáhl na pět let. A bakalářská práce? „Pojmenoval jsem ji Kalendářní jednotky v českém znakovém jazyce. Popsal jsem varianty v pěti krajích v ČR. Věděla jsi například, že pro listopad existuje sedm různých variant?"

„Jsem rád, že mohu prostřednictvím Televizního klubu neslyšících podporovat naši komunitu."

Lektor a vychovatel

Hned po maturitě nastoupil do Pevnosti jako lektor znakového jazyka, k tomu přidal ve třeťáku na vysoké škole ještě vychovatele na internátu na základní škole pro neslyšící v Radlicích. O rok později pak nastoupil jako externí lektor na Filozofickou fakultu.

„Už jsem všechno ale časově nezvládal, proto jsem ukončil práci v Pevnosti, dodělal jsem si bakaláře a na Filozofické fakultě jsem již normálně zaměstnaný."

Milan učí povinný předmět Český znakový jazyk, Lingvistiku a další odborné předměty.

A aby toho neměl málo, před dvěma lety se stal ještě v České televizi moderátorem a scénáristou v Televizním klubu neslyšících.

„Můj týden tedy vypadá následovně: dopoledne jsem na Filozofické fakultě, odpoledne působím jako vychovatel v Radlicích a o víkendech pracuji v televizi."

A do toho má dvě malé děti…

„Není to jednoduché, ale snažíme se," směje se Milan a dívá se láskyplně na svou manželku Pepe.

Když čekali první dítě – Emilku – zašli si do genetické poradny. „Řekli nám, že s největší pravděpodobností budeme mít slyšící miminko. A stalo se."

A jak vypadá komunikace v jejich rodině? „S manželkou spolu znakujeme, Pepe na děti mluví a já na ně znakuji. Dcera to velmi rychle pochopila – na mě znakuje, s manželkou mluví. Je to bilingvní dítě."

Vidí Milan Emilku v budoucnu jako studentku oboru Čeština v komunikaci neslyšících? „Spoustu věcí z komunity neslyšících bude automaticky znát… Takže asi jediné, co jí může obor dát, budou lingvistické znalosti… Těžko tedy říct, jestli ji to bude bavit. Je možné, že to pro ni nebude tak zajímavé a nakonec bude studovat něco úplně jiného."

Za roky, kdy Milan učí na Filozofické fakultě, mu pod rukama prošly desítky studentů. A každý z nich našel motivaci studovat tento obor v něčem jiném.

„Někteří mají z dřívějška zkušenosti s neslyšícími, někteří si všimli, že se na chodbách pohybují lidé, kteří znakují, jiným přijde zajímavé, že mohou studovat menšiny, pro jiné je to zase lákavé, že se jedná o malý obor, další na obor přilákalo třeba to, že viděli v televizi tlumočníka… Motivace studentů jsou tedy různé."

A Milanovy sny a plány, které chce realizovat? „Nedávám si žádné konkrétní cíle. Jsem rád, že mohu prostřednictvím Televizního klubu neslyšících podporovat naši komunitu. Jako vychovatel v Radlicích zase vzdělávám a vychovávám děti. Jsem rád, že jim mohu dát do budoucnosti takové hodnoty jako je sebevědomí. A má třetí práce na fakultě mě naplňuje v tom, že vzdělávám budoucí profesionály. Můj život je v současnosti krásně vybalancovaný."

Přesto je tu jedna věc, kterou vnímá jako svůj velký závazek vůči milovanému dědečkovi.

„Jsem členem Tichého domu neslyšících a s předsedkyní Kamilou Zpěvákovou děláme různé aktivity po Praze. Měl jsem neslyšícího dědečka a vím, jak pro něj bylo hrozné, když byl jako neslyšící sám mezi slyšícími v domově seniorů. Proto je to pro mě blízké téma a vidím to jako dluh nás mladých. Mladí neslyšící na neslyšící seniory nemyslí. Proto bych byl šťastný – a udělám pro to vše – aby tu v budoucnu vznikl domov seniorů pro neslyšící." ■

text ve ZJ

TEXT: Veronika Cézová
FOTO: Hanka Brožková

LÁSKA V TICHU
PEPA ŽITNÍK A JAKUB VOLÁK

Kdy a jak jste se poznali?

Pepa: V roce 2017 v mém zaměstnání. Vyrábím saláty a drinky v řetězci rychlého a zdravého občerstvení a Jakub tam často chodil pro drink.

Jakub: Hodně často! :-)

Kdo dal první impulz k seznámení? Jaké překážky jste na začátku vztahu museli překonat?

Jakub: Všiml jsem si, že je Pepa zřejmě neslyšící. Nikoho takového jsem ale ve svém okolí neměl. Kamarádku jsem poprosil, aby mě naučila znakovat pár „balících" vět a šel jsem Pepu pozvat do kina.

Pepa: Je to tak. Úplně mě to překvapilo, nečekal jsem to. Jen na začátku pro nás byla složitá komunikace. Když mi Jakub nerozuměl, psal jsem mu věty v aplikaci na mobilu.

Jak spolu běžně komunikujete? Pomocí znakového jazyka, nebo českého jazyka?

Pepa: Spíš pomocí českého jazyka, Jakub ale umí základní zásobu znakového jazyka.

Jakub: Ano, konečně jsem se dokopal chodit na kurz znakového jazyka! :-) Ale snažím se Pepu také učit český jazyk, protože rád mluví se slyšícími lidmi.

Pokud se např. hádáte, hádáte se ve svém mateřském jazyce, nebo v jazyce vašeho partnera?

Pepa: Hádáme se v českém jazyce. Oba to umíme docela nahlas. :-)

Jakub: Ano, já většinou křičím a přidávám do toho pár znaků pro umocnění efektu. :-)

Jaké výhody (a nevýhody) podle vás přináší, že váš partner má jiný mateřský jazyk?

Pepa: Nevýhoda je, že si musíme říkat krátké věty, abychom se v konverzaci neztratili. Výhodou je určitě to, že neslyším, když křičí. :-)

Jakub: Pepa se ale taky často vzteká! :-) Pro mě je nevýhoda to, že Pepa někdy nerozumí mým vtipům, protože používám dost specifický humor, který je třeba naposlouchat. Také musím jasně formulovat myšlenku, což mi někdy dělá problém. A jako výhodu potvrzuju to, co říká Pepa. Někdy je lepší, když Pepa při hádce neslyší. :-)

Vzpomenete si na nějakou historku, která pramení z toho, že váš partner má jiný mateřský jazyk?

Jakub: Pepa jel vyřídit na městský úřad přeposílání zásilek na jinou adresu. Řekl jsem mu, ať mi zavolá, když bude problém. A skutečně se tak stalo, předal mi úřednici a ta začala otázkou: „Prosím vás, proč se mnou ten pán nekomunikuje?" A takových malých zábavných historek hlavně s úředníky máme spoustu. ■

TEXT: Veronika Cézová
FOTO: Veronika Cézová

text ve ZJ

LÁSKA V TICHU
JAN WIRTH A MICHALA WU

Kdy a jak jste se poznali?
Je jedno kdy, je jedno jak. Podstatné je, že jsme se našli.

Kdo dal první impulz k seznámení? Jaké překážky jste na začátku vztahu museli překonat?
Znali jsme se už nějakou dobu. Jednoho dne jsme zjistili, že spolu trávíme víc času, než s kýmkoliv jiným a je nám dobře. Nechali jsme to plynout. Ale loučení bylo stále těžší a těžší. To pro nás znamenalo, že to není jen přátelství.

„Míša je tlumočnicí znakového jazyka. Jsme tedy jazykově vyrovnaný pár.“

Míša je tlumočnice znakového jazyka, takže komunikační problém nebyl. S ní tedy rozhodně ne. :D Je ukecaná a já rád filozofuji. Máme spoustu společných témat, pohledů na svět a život.

Překážkou pro nás byla spíše vzdálenost. Míša je z Brna a já z Prahy. Ze začátku jsme se střídali v navštěvování, dnes žijeme v Praze. Ale na Moravu samozřejmě společně jezdíme.

Jak spolu běžně komunikujete? Pomocí znakového jazyka, nebo českého jazyka?
Komunikujeme ve znakovém jazyce.

Jakým jazykem komunikujete s dětmi?
Máme roční dceru. Já na ni znakuji a Míša mluví i znakuje. Snažíme se dodržet pravidlo: pokud jsem s nimi, znakuje se. Když jsou samy, mluví. Každopádně do budoucna chceme, aby užívala i znakový jazyk.

Pokud se např. hádáte, hádáte se ve svém mateřském jazyce, nebo v jazyce vašeho partnera?
To je zajímavá otázka. Je fakt, že my se nehádáme. Myšleno „zvýšení hlasu“. Samozřejmě názory si vyměníme, věci konzultujeme. Když se v názorech lišíme, nehádáme se ve smyslu, že si nadáváme nebo že proběhne italská hádka. Užíváme znakový jazyk.

Jaké výhody (a nevýhody) podle vás přináší, že váš partner má jiný mateřský jazyk?
Jak jsem už zmínil. Míša je tlumočnicí znakového jazyka. Jsme tedy jazykově vyrovnaný pár. Neřešíme odlišnost jazyků. Spíše nám výhody a nevýhody přináší, že někdo z nás slyší, nebo neslyší.

Když si Míša zapomene vzít do koupelny ručník, je velkou nevýhodou, že neslyším její volání o pomoc. :D

Absolutně bez problémů můžu spát a Míša dělat jakoukoliv činnost, aniž bych se vzbudil. Velká výhoda pro oba.

Co oba považujeme za nevýhodu, že já jako neslyšící mám v kolektivu slyšících přátel Míši komunikační nevýhodu.

Máte nějakou zábavnou historku, která pramení z toho, že váš partner má jiný mateřský jazyk?
Kdybychom byli pár, ve kterém slyšící neumí znakovat, věřím, že bychom výhody a nevýhody nebo nějaké překážky určitě pociťovali. Myslím, že řešíme běžné partnerské a rodinné věci, jako kterýkoliv jiný pár.

Kdyby slyšící partneři cizinci neměli společný mluvený jazyk, také by se nedorozuměli. Nepovídali by si večer u vína, neřešili by večerní zprávy, každodenní starosti tak jako partneři, kteří společný jazyk mají. Nijak tedy nepovažujeme za „nevýhodu“ nebo „výhodu“, že jeden z nás slyší nebo ne. Společný jazyk mám, to je nejdůležitější. ■

TEXT: Veronika Cézová
FOTO: Vít Švajcar, Jan Emmer

text ve ZJ

BESEDY **JSEM JEDNO UCHO** V KRAJÍCH

Letošní rok bude pro projekt Jsem jedno ucho přelomový. ***Proč?***

Každý měsíc nás čekají besedy s osobnostmi Jsem jedno ucho. A každý měsíc budeme v jiném kraji!

Jako první nás přivítají **18. února 2020** osmáci na Základní škole a mateřské škole Brandýs nad Labem - Stará Boleslav Palachova 337.

Chcete, abychom přijeli i k vám na základní či střední školu? Chcete, aby se i vaši žáci a studenti dozvěděli poutavou formou o sluchovém handicapu?

Napište na ***cezova@snncr.cz*** a domluvíme termín.

Těšíme se na setkání!

TEXT: Miloš Lang
FOTO: wikipedia.org

text ve ZJ

JOSEF VÁCLAV MYSLBEK ZAKLADATEL ČESKÉHO MODERNÍHO SOCHAŘSTVÍ

J. V. Myslbek, zakladatel českého moderního sochařství, ztrácel sluch od svých jednatřiceti let.

Josef Václav Myslbek se narodil v revolučním roce 1848 do nebohatého, ale dobrého, pražského rodu umělců – řemeslníků. Jeho otec Václav byl malířem pokojů, strýc Petr se živil jako portrétista a zabýval se i restaurováním. Oba byli členy malířského cechu. Peníze na studia mladého Josefa v rodině nebyly, proto byl určen k pokračování v rodinné tradici a poslán do učení uměleckému (sochařskému) řemeslu.

Nastupuje do poměrně velké a vyhlášené dílny Tomáše Seidana, kde se učí v letech 1864 až 1866. Naštěstí pro Myslbeka nebyl Seidan jen obyčejným řemeslníkem, ale vynikal jako velmi zručný modeler a působil také jako profesor na pražské technice. Zároveň (a to bylo další Myslbekovo velké štěstí) se Seidan aktivně účastnil tehdejšího uměleckého života. Byl členem kruhu umělců, který se seskupil kolem Josefa Mánesa a Karla Purkyněho a navštěvoval schůzky spolku v Lorenzově kavárně.

Sochařina je tvrdé řemeslo, více, než kterýkoliv jiný výtvarný obor. A tak není divu, že Myslbek neprošel Akademií, ani v Praze, ani kdekoliv jinde a má tedy jistou výhodu oproti svým vrstevníkům z Akademie, neboť se dostává do úzkého kontaktu se skutečným uměleckým životem a má možnost sledovat samotný zrod českého „národního“ umění. Není izolován od dění stěnami školní budovy a dokáže se dříve prosadit, než jeho studovaní kolegové.

Celým Myslbekovým dílem se bude prolínat mánesovská inspirace plná národního romantismu obracejícího se do historie na jedné straně a nesmlouvavý realismus související s moderní dobou a lidským životem v ní na straně druhé. Hledání syntézy obou inspiračních zdrojů, „rozumu a citu“, se stává Myslbekovým programem pro celý tvůrčí život. Výsledné spojení ústí v osobitý idealismus, který se stane základním kamenem umělcova stylu.

Jeho dílo je bohaté a různorodé. Nejznámější je bezesporu svatováclavský pomník na Václavském náměstí v Praze, na kterém pracoval přes třicet let.

Je zajímavé, že právě o Myslbekovi se dochovalo jen málo informací o jeho hluchotě. Jen poznámka, že: „Od 32 let trpěl chorobou sluchových nervů, která vedla k hluchotě.“ Je to možná tím, že sochařina není žádné „tiché“ umění, ale často pořádně hlučné řemeslo. ■

text ve ZJ

TEXT: Kristýna Šimralová
studentka oboru Čeština v komunikaci neslyšících na FF UK

VĚDĚLI JSTE, ŽE...

Kdo máte Facebook a jste fanoušky Svazu či projektu Jsem jedno ucho, určitě jste si všimli, že pro vás natáčíme krátká osvětová videa Věděli jste, že...

Přinášíme vám malou ochutnávku.

Máte tipy, co by v dalších dílech nemělo chybět?
Napište na **cezova@snncr.cz**.

Děkujeme!

1. …festival Jeden svět bude i letos opět přístupný pro lidi se sluchovým postižením? Pražský festival uvede všechny dokumenty s českými titulky pro neslyšící a nedoslýchavé, a to včetně dokumentů v českém znění.

2. …v Česku přibývá institucí, s nimiž se mohou telefonicky spojit také lidé se sluchovým handicapem? Službu hovor s online simultánním přepisem řeči volaného implementovalo na web úřadu již několik městských částí Prahy, krajský úřad Středočeského kraje či město Tábor. Na klientských linkách ji nabízejí rovněž některé komerční subjekty.

3. …existuje metoda pod názvem cued speech, která má pomáhat ke snazšímu odezírání? Existuje především pro angličtinu. Jde o vizuálně komunikační systém, který používá osm tvarů ruky ve čtyřech různých místech artikulace poblíž obličeje v kombinaci s pohyby úst podle řeči, aby zvuky mluveného jazyka vypadaly vzájemně odlišně. Pro češtinu tato metoda není adaptována.

4. …v minulosti existovaly národní komunikační metody vzdělávání neslyšících, které používaly jenom prstovou abecedu? Existovaly pod názvy Rochesterská metoda a Sovětská daktylotická metoda.

5. …v České republice používá asi 180 tisíc lidí jako kompenzační pomůcku sluchadla? Další velmi početná skupina si svoji sluchovou ztrátu neuvědomuje nebo si ji nechce připustit.

6. …existuje metoda, která se jmenuje mateřská reflektivní metoda a kromě mluvení a odezírání používá také ve velkém psaní a čtení? Při správném používání této metody by tak kromě mluvení a následného odezírání měla být také veškerá sdělení napsána a následně přečtena.

7. …v minulosti na našem území vznikla metoda, která svou existencí předběhla dobu? Jmenovala se Frostova kombinovaná metoda a dala by se brát jako ekvivalent pro dnešní bilingvální metodu.

8. …neslyšící se při vnímání sdělení zaměřují zrakem především na oblast úst a brady? Je tomu tak pravděpodobně kvůli mluvním a orálním komponentům, gramatickým významům, které nese obličej, a očnímu kontaktu.

9. …existují pomocné artikulační znaky, které se uplatňují především při výuce mluvené řeči neslyšících? Jsou vždy artikulovány jednou rukou, kdy druhou rukou je možné si ohmatávat vibrace např. na krku či na bradě. Mají pomáhat s tvořením hlásky.

10. …90 procent všech neslyšících se rodí do slyšících rodin? Málokdo má z tohoto důvodu šanci přebírat znakový jazyk a kulturu Neslyšících právě z rodiny. ■

Nový díl Věděli jste, že... najdete každé pondělí na FB Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR a na FB Jsem jedno ucho.

TEXT: Veronika Cézová
FOTO: Veronika Cézová

text ve ZJ

ROZHOVOR S MARTINOU ŠMÍDOVOU CENTRUM DUHÁČEK

Asi jako každá gymnazistka plánovala po maturitě pokračovat na vysoké škole. Jenže to se povedlo až po sametové revoluci. Vystudovala obor speciální pedagogika na PedF UK v Praze. Ještě před promocí pracovala s dětmi s kombinovaným postižením v Jánských Lázních, poté vedly její kroky do organizace Federace rodičů a přátel sluchově postižených (FRPSP) v Praze - Stodůlkách, kterou zakládal a tehdy vedl doc. Ing. Jaroslav Hrubý. Tato pracovní zkušenost a setkání s doc. Ing. Hrubým ji velmi ovlivnily a nasměrovaly její další profesní kroky...

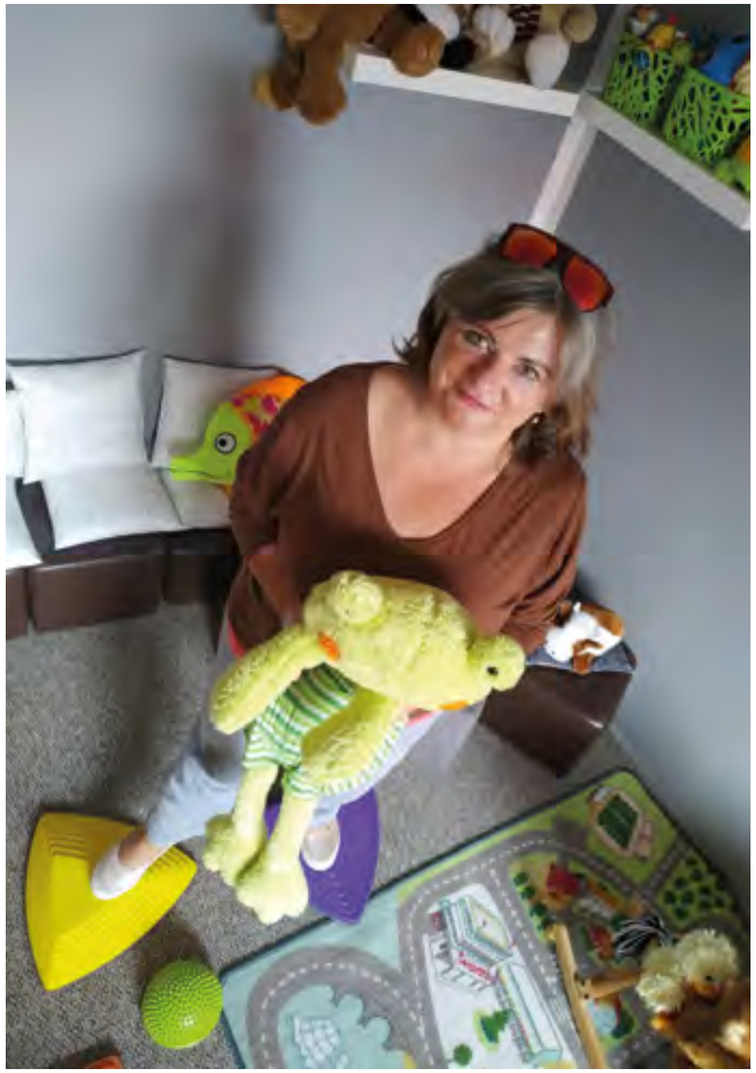

I když jste se napoprvé nedostala v Praze na vysokou školu, nakonec jste vystudovala Gallaudetovu univerzitu v USA... Říká se, že všechno zlé je pro něco dobré. Jak dlouhá byla vaše cesta?
Pracovala jsem jako vedoucí informačního centra FRPSP, což obnášelo mnoho různých povinností a aktivit, např. organizování pravidelných setkávání odborníků, rodičů a dětí, vydávání časopisu INFO-Zpravodaj, apod. Práce mě bavila. Chtěla jsem si však dále prohloubit odborné znalosti, protože u nás jich bylo v oblasti vzdělávání a podpory osob se sluchovým postižením stále málo; nebyly ucelené a fakticky podložené.

Z PedF UK jsem dostala příležitost odjet do USA, kde jsem měla možnost navštívit různé organizace zabývající se podporou osob se sluchovým postižením. Po návratu z USA jsem ještě nějaký čas pracovala ve FRPSP, ale v roce 2000 se mi podařilo získat Fulbrightovo stipendium, no a pak jsem v USA strávila dalších patnáct let. Na Gallaudetu jsem mj. vystudovala vzdělávání neslyšících a školní poradenskou psychologii (také primárně zaměřenou na neslyšící). Měla jsem možnost pracovat v různých školách a programech pro neslyšící děti. Později jsem dodělala také obor mezinárodní rozvoj, pracovala jsem pro významné mezinárodní organizace a pracovně jsem cestovala po světě.

Na Gallaudetově univerzitě jste se učila v americkém znakovém jazyce?
Ano, na Gallaudetce probíhají kurzy v americkém znakovém jazyce (ASL). Zatímco na bakalářském studiu tam studují z 95 % neslyšící studenti, na magisterském mohou studovat i slyšící studenti (jako např. já). Je tam mix profesorů – neslyšících a slyšících. Pro efektivní komunikaci je po určitý čas (zpočátku) k dispozici tlumočník mezi angličtinou a ASL. Dívala jsem se na vyučující nebo tlumočníka, jak znakují, takže jsem do amerického znakového jazyka postupně pronikala; lehké to nebylo. Takže je vtipné, že když jsem přiletěla do Ameriky, musela jsem zapomenout na ten ČZJ a učit se ASL, a po tak dlouhé době strávené za mořem ho tedy umím lépe; a teď mi kolegové v Čechách dávají najevo, že se mám zase přesměrovat na ten český a konečně zapomenout na ten americký. Což pro mě opět není lehké. (smích)

Měla jste v USA rozjetou kariéru, pracovala jste jako konzultantka pro OSN či UNICEF. Co vás přimělo vrátit se zpátky do Čech?
Mám zde nejbližší rodinu, která mě v daný moment velmi potřebovala a nešla přestěhovat. A rozhodlo také, že mi paní ředitelka Iva Rindová nabídla místo ve Speciálně pedagogickém centru (SPC) v Hradci Králové.

Pracujete v Centru Duháček. Jaká je vlastně jeho historie?
Po roce 1990 s podstatnější změnou školského zákona se nově začaly zakládat při tzv. speciálních školách speciálně pedagogická centra (SPC), která měla poskytovat podporu primárně dětem se zdravotním postižením v integraci. A v Hradci Králové vzniklo při škole pro žáky s vadami sluchu SPC Duháček.

Proč zrovna toto jméno?
Pokud vím, s tím názvem přišla kolegyně, která není z oboru. Napadlo ji, že název bude symbolizovat pestrost dětí, jejich různorodé potřeby, naše služby – taková rozprostřená barevná duha. A také symbol veselosti, radosti – kde jsou děti, je veselo; práce s nimi je radost. Proto Duháček.

Jaké poznatky z USA nyní aplikujete v Centru Duháček?
Na základě zkušeností nejen z USA, ale i ze světa, jsem se utvrdila v tom, že neslyšícím dětem je potřeba nabízet

odbornou podporu od co nejranějšího věku. A ta podpora musí být komplexní, ne pouze lékařská. V nastaveném systému však SPC, která jsou v gesci MŠMT, oficiálně začínají přijímat děti až od tří let věku. Ale všichni z našeho Centra samozřejmě víme, že to už je pozdě. Jsme velmi potěšeni, že v našem Centru komplexní sluchové podpory máme dnes děti od raného věku a můžeme se jim odborně věnovat.

„Rodiče si většinou důsledky svého chování na vývoj dítěte ne zcela uvědomují...“

Nabízíme klientům podporu od raného věku až do dospělosti pod jednou střechou. Když si například někdo neslyšící chce ve čtyřiceti dodělat maturitu, přijde k nám a my mu poskytneme odbornou podporu, aby mohl studovat ve škole, kterou si vybere. Považujeme za velmi důležité a pro klienty přínosné, že se spojilo SPC se službou rané péče. Díky tomu dokážeme poskytovat klientům cílenou, systematickou a provázanou komplexní podporu. Často se nám totiž stávalo, že k nám přišli rodiče s dětmi třeba až v sedmi letech… A to se pak už špatně hasí požár, který jsme nezaložili, obrazně řečeno; čas od času se toto ale děje. A nám je pak profesně líto, když k nám přijde dítě v 7 letech ve stavu, kdy není na školu připravené a bez předchozí adekvátní podpory.

Proto raději říkáme, že náš klient není primárně rodič, ale dítě. Samozřejmě, spolupráce s rodiči je při podpoře dítěte nezbytná – rodiče si většinou důsledky svého chování na vývoj dítěte ne zcela uvědomují a potřebují získat komplexní informace, které jim umožní porozumět situaci jejich neslyšícího dítěte. Ale pravdou je, že to není vždy jednoduché. Pokud rodič nechce porozumět, rozvoj a naše odborná podpora dítěte je o to víc obtížnější.

Jakou roli hraje v komunikaci s takovým dítětem znakový jazyk?
Pokud dítě potřebuje ke svému celostnímu vývoji český znakový jazyk, podporujeme ho v tom. Pokud potřebuje jiný komunikační systém, dáváme mu také podporu. Zkrátka podporujeme přesně to, co v daném vývojovém období potřebuje. Většina našich malých klientů má dnes více jak jeden kochleární

implantát. Postup tedy není univerzální, každé dítě se sluchovým postižením je specifické a my musíme k němu přistupovat individuálně. To znamená, že respektujeme jak potřeby, tak i práva daného dítěte.

Novinkou v Centru Duháček je, že z Hradce Králové jste expandovali do Prahy...

Naše Centrum má a může mít celostátní působnost. Oslovují nás rodiče nejen z našeho kraje, ale i Libereckého kraje, z Pardubického, ale čím dál více i z Prahy, i dalších krajů… Dlouho jsme hledali příležitost, s kým se spojit. A ve vhodný čas jsme se spojili s vaším Svazem. Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR nám nabídl pomocnou ruku. Nabídl nám kancelář v jejich budově a my jsme to moc rádi využili. S klienty ze vzdálenějších krajů se tak můžeme setkávat na půl cesty, nabízet jim naše služby – speciálně pedagogické, psychologické, sociální, popř. další.

Co si od toho slibujete?

SNN je nejdéle působící organizací v ČR, potažmo v Československu, má velkou základnu členů a přátel, členové mají děti, vnuky a vnučky, příbuzné… Dávalo nám smysl se takto propojit a nabídnout členům SNN – ale nejen jim odborné služby ve sdílených prostorách v Praze - Karlíně.

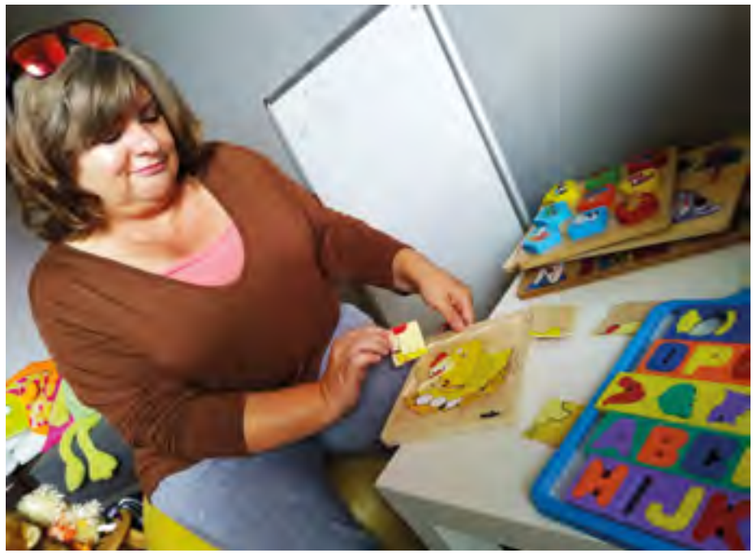

Co klient, to příběh. Máte jich určitě za svou praxi hodně. Ale přece jen – je nějaký, který vám přirostl nejvíce k srdci?

Takových příběhů je opravdu hodně. Ale ano, je tu jeden… Je z doby, kdy jsem zrovna nastoupila do Centra Duháček. Bylo to v době, kdy se už ve všech větších městech dělal novorozenecký screening. Tedy už den po narození může mít rodič předběžnou informaci, jestli je sluch jeho dítěte funkční nebo možná ne. A nám se v tu dobu dostal do péče chlapec, u kterého se až ve dvou letech zjistilo, že neslyší. Jeho bohužel ten screening v porodnici těsně minul. Rodiče si neuvědomovali, že jejich dítě neslyší, až na popud babičky k nám zašli. Dítě nemělo skoro žádný oční kontakt, v Centru poletoval ode zdi ke zdi. Věnovali jsme se mu opravdu velmi intenzivně. Dokonce tu bylo i podezření na možný autismus. A dnes? Rozvíjí se v ČZJ, má také kochleární implantáty a vnímá zvukové podněty i sluchem. Oční kontakt se ustálil, jeho chování také. Po čase mě objal, bral za ruku, vytvořila se mezi námi citová vazba. Teprve nedávno se zjistilo, že má mít i korekci zraku. Takže i ta dřívější nemotornost se nakonec vysvětlila. Život mu dal do cesty několik překážek najednou, ale pere se s nimi, jak to jde. Spolupracujeme s celou rodinou, která se učí ČZJ. Chlapec si už umí i sám zavázat botu, což je velký pokrok, ze kterého mám radost.

Vzniká mezi vámi a malými klienty citové pouto? Nebo se snažíte si držet odstup?

Při tak dlouhé a intenzivní spolupráci tomu asi ani nejde zabránit… Za ta léta jsem si vytvořila přátelské vztahy nejen s klienty, ale i jejich rodiči. A je to milé, když jdou např. naši klienti z Hradce třeba o víkendu kolem naší budovy na procházku, ta asociace je „jdou si k nám hrát“… Jsem ráda, že mají to místo spojené s pozitivními emocemi. ■

text ve ZJ

TEXT: Veronika Cézová
FOTO: toeurope.cz

JSEM JEDNO UCHO NA CESTÁCH
MAĎARSKO

Při toulkách po Budapešti můžete narazit na koalu ve výloze kousek od vlakového nádraží Nyugati pályaudvar.

Copak to má na tričku? Správně, podle známého loga jste určitě na první pohled poznali, že zde najdete prodejnu firmy Cochlear, která byla průkopníkem implantačních technologií.

Narazili jste během svých cest (a je jedno, jestli cestou do práce, na dovolené u nás či v zahraničí), na cokoli spojené s tématem sluchu? Našli jste například v zahraničí také prodejnu s kochleárními implantáty? Nebo se sluchadly? Viděli jste cedule s piktogramy indukční smyčky? **Vyfoťte to** a pošlete na mail **cezova@snncr.cz**. V každém čísle časopisu Jsem jedno ucho vaše příspěvky rádi zveřejníme.

P. S. A na netradiční a zajímavá místa můžete vzít i naši placku Jsem jedno ucho (pár jich máme k dostání ještě u nás ve Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR v Karlíně), nebo třeba novou knihu Jsem jedno ucho. Stále!
Budeme moc rádi i za tyto fotky! ■

JSME V MÉDIÍCH!

text ve ZJ

TISKOVÁ ZPRÁVA | **3. 1. 2020**

TEXT: Šárka Prokopiusová | *prezidentka Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR*
Veronika Cézová | *tisková mluvčí*

FAKTA A MÝTY O PŘÍSPĚVCÍCH ZDRAVOTNÍCH POJIŠŤOVEN PRO LIDI S VADAMI SLUCHU

Pojišťovny budou od ledna 2020 nově proplácet sluchadla na obě uši! Na kochleární implantát nově dosáhne i většina dospělých! Tyto mýty a nepřesnosti se začátkem roku objevily v médiích, proto se Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR jako největší organizace pomáhající lidem se sluchovým handicapem rozhodl uvést všechny mýty a polopravdy na pravou míru.

Během podzimu se uskutečnila opakovaná jednání s pojišťovnami, jejichž výsledkem je hned několik novinek, např. oboustranná implantace pro dospělé, zvýšení příspěvku při výměně řečového procesoru, nebo příspěvek na dvě sluchadla pro dospělé při splnění určitých podmínek, např. pokud bude mít dítě dvě sluchadla, po dosažení dospělosti bude mít i nadále nárok na příspěvek na dvě sluchadla apod.

„Tyto dohody však ještě nejsou schváleny v zákoně. Pokud bude novela zákona 48/1997 Sb., který úhrady řeší, schválena v nyní dohodnuté podobě, změny začnou platit zřejmě až od ledna 2021," upozorňuje Šárka Prokopiusová, prezidentka Svazu neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR.

Zde proto přinášíme přehled změn, které opravdu platí s platností od prosince 2019:

- Děti do 18 let včetně mají nárok na příspěvek na dvě sluchadla jednou za 5 let ve výši 10 000 korun na každé sluchadlo. Celkem tedy mohou dostat příspěvek 20 000 korun.
- Dospělí mají nárok na příspěvek na jedno sluchadlo jednou za 5 let ve výši 7 000 korun.
- Dospělí **hluchoslepí** mají nárok na příspěvek na dvě sluchadla jednou za 5 let ve výši 7 000 korun na každé jedno sluchadlo. Celkem tedy mohou dostat příspěvek 14 000 korun.
- U náhlavního sluchadla, např. při ztrátě sluchu při anomálii zvukovodu, mají dospělí i děti nárok na příspěvek na jedno sluchadlo jednou za 5 let ve výši 10 500 korun.
- U brýlového sluchadla na kostní vedení jedno- nebo oboustranné, mají děti i dospělí nárok na příspěvek na jedno sluchadlo jednou za 5 let ve výši 12 000 korun.
- Řečový procesor (ŘP) – výměna zevní části KI, děti i dospělí mají nárok na jeden příspěvek 180 000 korun jednou za 7 let (do listopadu 2019 to bylo po 10 letech). Tato úprava však platí **pouze pro implantované po 1. prosinci 2019.** Dříve implantovaní budou moci ŘP vyměnit až po 10 letech od operace dle dřívější úpravy. ■

text ve ZJ

PROJEKT ZNESNÁZE21

TEXT: Martina Nováková
FOTO: archiv Nadačního fondu pomoci

NOVÁ DÁRCOVSKÁ PLATFORMA POMŮŽE LIDEM NA CESTĚ **Z NESNÁZE**

Nemoc, hendikep, havárie, trestný čin nebo osobní tragédie. V České republice se 21. ledna otevřela nová cesta k pomoci. Dárcovská platforma znesnáze21 umožní snadné založení sbírky lidem, kteří se ocitli v těžké životní situaci.

„Pouštíme do světa jedinečný nástroj, který dokáže rychle a bezpečně spojit mnoho lidí a zajistit tak finanční pomoc tam, kde je to potřeba," představuje start platformy její zakladatel Čestmír Horký.

Člověk v nouzi si může bez nutnosti byrokratických komplikací, vlivu autorit a hodnocení, založit sbírku se všemi zákonnými povinnostmi a výhodami veřejné sbírky. Zvládne to z pohodlí domova, a to během pár hodin. Vybrané peníze putují k potřebnému i v případě, že se nepodaří dosáhnout 100 % z cílové částky.

Stejné podmínky jsou tady i pro organizace, které svou činností přispívají k dosahování obecného blaha. Nezisková organizace tak může díky podpoře dárců zlepšovat své služby, spouštět nové projekty nebo nakupovat potřebné pomůcky.

Sbírky fungují na principu crowdfundingu. Jedná se o moderní formu financování, kdy se na výslednou částku skládá veřejnost. Systém proto myslí také na dárce. „Všechny sbírky ověřujeme. Pravdivost příběhu musí být podložena například lékařskou zprávou či zprávou od policie. Dárce tak může bezpečně a efektivně podpořit konkrétního člověka nebo veřejně prospěšný projekt," popisuje postup Čestmír Horký.

Platforma vznikla pod záštitou Nadačního fondu pomoci, kde se crowdfundingovým sbírkám věnují od roku 2014. Zúročili tak své dlouholeté zkušenosti a vložili je právě do tohoto projektu. Svou činností chtějí navíc poukazovat na rizikové oblasti. Jedním z cílů je snížit počet sbírek založených na Facebooku, které jsou nebezpečné pro obě strany. Potřebný se může dostat do potíží, pokud peníze nezdaní, a dárci zase mnohdy přispívají na falešné účty.

Znesnáze21 je tu zkrátka pro všechny, kteří se nebojí říct si o pomoc. Pokud přemýšlíte nad založením sbírky, platforma je dostupná na webových stránkách **www.znesnaze21.cz**. ■

OSOBNOSTI
S KNIHOU JSEM JEDNO UCHO. STÁLE!

FOTO: archiv projektu Zkvalitňujeme sociální služby pro neslyšící

text ve ZJ

PROJEKT **ZKVALITŇUJEME SOCIÁLNÍ SLUŽBY**

Co Vás vedlo k vymyšlení projektu „Zkvalitňujeme sociální služby pro neslyšící“? Jak dlouhý proces to byl od prvotního nápadu až po sepsání projektu?

Naše organizace, tzn. Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR (dále SNN v ČR), má mnoho pobočných spolků, které zajišťují různé služby a aktivity, část z nich poskytuje i sociální služby. Sociální služby zajišťují pomoc a podporu v různých životních situacích a velmi důležitý je jejich neustálý rozvoj, hledání nových způsobů, jak pomoci lidem v nouzi, průběžné zvyšování odbornosti jejich pracovníků a spolupráce v území, kde působí. Mimo jiné i vzájemná spolupráce mezi našimi spolky.

Podporovat naše pobočné spolky (a o.p.s.) se snažíme od jejich samotného vzniku, ale takto zaměřený projekt jsme začali připravovat na začátku roku 2017. Jedná se o neustálou a dlouhodobou práci, která není jednoduchá a je pro ni potřeba odborné zázemí.

Projekt navazuje na skutečné potřeby našich pobočných spolků, kdy v jeho přípravné fázi jsme všechny oslovovali s ověřením zájmu se zapojit a upřesněním, jakou konkrétní odbornou podporu potřebují.

Za velmi důležité jsme považovali zaměřit se na konkrétní sociální práci v jednotlivých službách a na spolupráci s dalšími sociálními službami, které přirozeně doplňují potřeby neslyšících.

Celkem se do projektu nakonec zapojilo 10 pobočných spolků (nebo o.p.s.), které poskytují odborné sociální poradenství, sociálně aktivizační služby pro OZP, sociální rehabilitaci a tlumočnické služby. A doufáme, že se nám podaří propojit to, co služby a jejich klienti potřebují, co nabízí projekt a jaké jsou samotné kapacitní možnosti jednotlivých týmů.

Dokážete po necelém roce a půl projektu vyhodnotit, co všechno se povedlo?

Projekt začal v říjnu 2018 a v současné chvíli již lze říct, že se nám daří. Rozjezd byl trochu těžkopádný, bylo velmi obtížné najít např. odborníky, kteří rozumějí nejenom standardům sociálních služeb, ale i problematice lidí se sluchovým postižením.

Do této chvíle se nám podařilo ve všech zapojených službách vyhodnotit metodické materiály a standardy, které služby mají. Znamená to, že do služeb přijeli odborníci, setkali se jak s pracovníky, tak s klienty, prostudovali všechny existující materiály a mimo jiné doporučili, jak pracovat na zlepšení dané služby.

V současné době probíhají navazující konzultace, které právě směřují k úpravám různých postupů, zajištění aktualizace metodických materiálů či standardů. Důležité pro nás je nastavení efektivních postupů, zvýšení odbornosti pracovníků služeb a kontrolních mechanismů a tím zajistit nastavení služeb tak, aby reagovaly na potřeby sluchově postižených.

Součástí projektu je také rozvoj spolupráce v krajích, kde působí s dalšími službami, které se primárně nezaměřují na sluchově postižené. Jedná se např. o azylové domy, domovy pro seniory apod. Spolupráce s nimi je velmi potřebná, protože naše služby nemohou reagovat na všechny problémy, které neslyšící řeší. V tuto chvíli se realizují první setkání v krajích, kde se potkávají jak naše služba, tak ostatní služby a otevíráme prostor pro ujasnění možné spolupráce.

V neposlední řadě v projektu realizujeme různé akreditované kurzy. Od začátku projektu se nám povedlo zrealizovat tyto kurzy:

- dluhové poradenství v sociálních službách,
- hranice v práci s klientem sociální služby,
- základy sociálního systému (2x; jednou v Praze a jednou v Brně),
- syndrom vyhoření a základy relaxace.

A další kurzy budou probíhat v roce 2020.

Vzhledem k tomu, že různé technologie se vyvíjí, snažíme se i po této stránce společně naše služby zlepšit, proto pracujeme na nové evidenci naší práce, která mimo jiné zjednoduší administrativu a evidenci rozsahu naší práce.

Jak konkrétně vypadá spolupráce se zapojenými subjekty (semináře, zpětná vazba, atd.)?

Zaměstnanci všech zapojených organizací se účastní kurzů, konzultačních dnů či metodických setkání. Velmi podstatná je komunikace s realizačním týmem, vedeným Helenou Čápovou. ■

Děkuji za rozhovor Šárce Prokopiusové, Martině Macurové a Heleně Čápové.

Veronika Cézová

TEXT: Veronika Cézová
FOTO: Veronika Cézová

text ve ZJ

SKUPINA HANDS DANCE OSLAVILA PÁTÉ NAROZENINY!

Boty proti lásce, Oliver Twist nebo Jdi za štěstím. To je jen malý výčet písní, které zazněly v podání Hands Dance 30. ledna v brněnském klubu Leitnerka. Členy skupiny Hands Dance jsou téměř výhradně absolventi ateliéru Výchovné dramatiky pro neslyšící a působí v rámci divadelního spolku Oukej.

Radka Kulichová (29. osobnost projektu Jsem jedno ucho), Daniela Cincibus Vacková (57. osobnost Jsem jedno ucho), Veronika Slámová, Marcel Krištofovič, Markéta Kunášková, Robert Milič, Michal Gábor a Petra Gluchová (20. osobnost Jsem jedno ucho). To je Hands Dance. Skupina, která se věnuje od roku 2014 uměleckému tlumočení hudby a divadla do českého znakového jazyka.

První zpěvačkou, jejíž písničky tlumočili členové Hands Dance, byla Lucie Hanáková. A první vystoupení se uskutečnilo v Kavárně u Žambocha. Ten samý rok skupina Hands Dance tlumočila festival Mluvící ruce, v roce 2016 pak došlo na první vystoupení na Neslýchaně zábavném večeru v Kroměříži (Hands Dance díky tomu mohlo interpretovat například Lenku Filipovou, Evu Pilarovou, Petru Černockou či Yvettu Simonovou).

Velký úspěch pak zaznamenalo představení Alenka v říši znaků (v brněnském divadle Buranteatr) i účinkování na Colours of Ostrava (interpretace písní: Gipsy.cz, Pokáč či Nedivoč).

Celým slavnostním večerem v klubu Leitnerka provázela Lucie Ingrová a o tlumočení se postaraly Dana Peňázová a Bára Fodorová.

Při příležitosti pátého výročí pak skupina Hands Dance pokřtila i kalendář na rok 2020. Kmotry se staly profesorky Zoja Mikotová a Veronika Broulíková.

Na oslavě narozenin jsme nechyběli ani my. A členům Hands Dance jsme jako dárek přivezli knihy Jsem jedno ucho. Stále! Z knihy měli velkou radost i neslyšící členové skupiny, kteří se díky QR kódům u každého příběhu mohou podívat na video ve znakovém jazyce. ■

text ve ZJ

TEXT: Veronika Cézová
FOTO: Veronika Cézová, archiv spolku

ZÁKLADNÍ ORGANIZACE PRO NEDOSLÝCHAVÉ V OSTRAVĚ

Vítkovické doly, špatné ovzduší, nezaměstnanost… Tak nám média často ukazují ostravskou tvář... Avšak Ostrava – to jsou hlavně úžasní lidé se srdcem na správném místě. Lidé dobrosrdeční, temperamentní a usměvaví. Přesně takoví jsou i členové Základní organizace pro nedoslýchavé v Ostravě…

„Přivezla jste k nám z Prahy sluníčko," vítají mě s úsměvem na tváři na ostravském nádraží Světluška Dostalíková s Petrem Pelíškem. Nasedáme do auta, kterým míříme na „Leninku" – Hlavní třídu. Tam se k nám v mléčném baru připojuje i další členka spolku Ludmila Bíttalová.

„Nejvíce hrdí jsme určitě na naše rekondiční pobyty," říká Světluška Dostalíková, předsedkyně spolku. „Pobyty jsou natolik oblíbené, že s námi jezdí nejen naši členové, ale i senioři z domovů seniorů."

Rekondiční pobyt, to je týden v krásné přírodě na horách, dopolední odborné přednášky s logopedkou a speciální pedagožkou, ale i bohaté odpolední aktivity.

„Odpoledne chodíme do bazénu, na borůvky, na výlety…" vypočítává Světluška. A Petr Pelíšek doplňuje: „Byli jsme například v pivovaru v Rožnově, na Pustevnách, autem jsme zajeli na Bumbálku…"

„A v hotelu byly i masáže," doplňuje Světluška.

Pobyt z pohledu účastníků je opravdu rekondiční, ale aby se červencový týden zrealizoval a všechno klaplo, musí se Světluška činit.

„Už v listopadu začínám psát žádost o granty. Pak děláme smlouvu, začnu si domlouvat s majitelem hotelu Kryštof potřebnou kapacitu a místnost na školení…"

„A také zajišťuješ ještě dopravu na místo a zpět," připomíná účetní spolku Ludmila.

„To je pravda, s tím je také spousta papírování a obvolávání," připouští Světluška.

Dříve jezdil spolek do hotelu Bečva, pak na Pohodu a Kahan. „A teď jsme už pár let v hotelu Kryštof," doplňuje Ludmila, která do posledního puntíku splňuje to, jak má vypadat správná účetní. Je rozvážná, pečlivá a všechna čísla má pod palcem.

Se Světluškou v mléčném baru chvíli řeší účetnictví. Když řeší čísla, úplně září. „Takhle si přesně představuji účetní…" říkám Ludmile.

„Však jsem ji dělala takové po celý život," říká Ludmila s hrdostí v hlase. „Mám ráda systém. A ten v účetnictví je."

„Mít dobrou účetní, to je pro spolek nejdůležitější! Bo jinak by v tom byl hrozný chlívek," směje se Světluška.

„Ale měli byste se rozhlédnout po někom mladším. Co když mě trefí šlak?" říká Ludmila.

„Tak o tom ani nepřemýšlej," směje se Světluška.

Díky grantům dokáže spolek nabídnout seniorům rekondiční pobyt za příznivé ceny. „Doplácejí 3 000 korun, zbytek – zhruba polovina – jde z dotací," vysvětluje Světluška.

Členové spolku také platí roční příspěvek sto korun. A z toho jsou pak hrazeny různé exkurze. „Nedávno jsme byli například ve Frýdku-Místku ve výrobně dortů Marlenka. A měli jsme to i s ochutnávkou a kávičkou, to byla dobrota," vzpomíná Petr.

„Oplatky, řezy, kuličky,… Bylo to moc sladké. Ale mooooc dobré," směje se Ludmila.

„A na závěr jsme si koupili i koňak," dodává Světluška.

Povedl se i výlet do ZOO. „Bylo to v rámci seniorského dne, takže jsme to měli jako důchodci zadarmo. Už ve vlaku jsme se tak nasmáli! A parádní bylo, že jak máme všeci slevy, tak ani vlak do Frýdku-Místku nevyšel vůbec draho," pochvaluje si Petr a dodává, že jel nedávno do Prahy rychlíkem. Díky seniorské slevě platil pouze 32 korun.

„Samá výhoda být senior," směje se.

„Spíš jediné plus, jinak to jsou samé mínusy," oponuje mu se smíchem Světluška.

Z mléčného baru se přesouváme do školní jídelny v ulici Spartakovců, která patří ke škole, ve které se vzdělávají děti s různými druhy handicapu.

„Scházíme se tu každý měsíc na členské schůzi. Pan ředitel Libor Suchoň nám vyšel vstříc a neplatíme tu žádný nájem."

Členské schůze, to jsou odborné přednášky, údržba sluchadel… „Fungujeme jako taková informační kancelář pro seniory," shrnuje Světluška.

„A navíc prodáváme i baterie do sluchadel, aby je senioři nemuseli někde shánět, dáme jim je na jednom místě," říká Petr, který sám používá sluchadlo na pravém uchu. „Na něm mám ztrátu sluchu 75 procent, na levém mám přes padesát procent."

Světluška ani Ludmila sluchadlo zatím nepotřebují. „Šla jsem sem s mamkou jako pečovatelka. Umřela jim vedoucí a za týden mě zlomili, abych se stala předsedkyní," vysvětluje Světluška.

A přiměřeně svému věku slyší i Ludmila. „Občas slyším i trávu růst," směje se Ludmila.

„Je potřeba, aby účetní slyšela, kde se co šustne," směje se Světluška. „Ale občas v životě je i výhoda něco neslyšet…" ■

Organizace funguje od roku 1993.

V současné době má spolek 50 členů.

Předsedkyní je Světluška Dostalíková, tajemníkem Ing. Petr Pelíšek.

Schůze pořádá spolek pravidelně jednou měsíčně ve školní jídelně v ulici Spartakovců v Ostravě-Porubě, která náleží ke škole, kam chodí děti se sluchovým, zrakovým a dalším handicapem.

Činnost spolku pomáhají financovat:
Moravskoslezský kraj, Statutární město Ostrava, Ostrava-Poruba, Ostrava-Jih, Městský obvod Stará Bělá, Městský obvod Nová Bělá a OÚ Stará Ves nad Ondřejnicí.

text ve ZJ

TEXT: Celopražský spolek nedoslýchavých
FOTO: archiv spolku

VÁNOČNÍ LOUČENÍ CELOPRAŽSKÉHO SPOLKU NEDOSLÝCHAVÝCH S ROKEM 2019

Tradiční vánoční setkání našich členů se konalo v krásném adventním čase 12. prosince 2019.

Vyzdobená místnost, vůně vánočky i společné zpívání koled za doprovodu flétny u nás navodilo pravou vánoční atmosféru. Měli jsme radost, že se zase vidíme a můžeme si spolu posedět, popovídat a popřát si krásné vánoční svátky. Některé členky donesly i ochutnávku cukroví a nechyběly ani malé dárečky.

Zhodnotili jsme uplynulý rok 2019, zavzpomínali na povedený pobyt v Příchovicích a už natěšeně nahlížíme do plánů pro rok 2020. Od ledna znovu začíná oblíbené trénování paměti s Aničkou a máme připravenou první přednášku z Mamma Helpu.

Pobytový kurz odezírání pro letošní rok je již zajištěný a vybírání přihlášek zahájeno. V březnu se uskuteční výroční schůze spolku, kde se již budou mj. vybírat zálohy na pobyt.

Setkávání našeho spolku bude i pro rok 2020 probíhat každý čtvrtek od 14 hodin na adrese Revoluční 5, Praha 1.

Moc rádi uvítáme nové členy i vaše nápady a náměty pro naše další společné aktivity.

Zavítejte mezi nás nebo se přijďte podívat na některou naši akci či přednášku.

Máme tu veselo a společně je nám hezky. Naším cílem je sdružovat lidi nejen se sluchovým handicapem, ale všechny, kdo nechtějí být sami doma, rádi se zapojují do aktivního života a nebojí se nových zážitků.

Společně strávený čas je nejlepším lékem na samotu a dává nám možnost na chvíli zapomenout na starosti všedního dne.

Do nového roku všem přejeme hodně pohody, zdraví a radosti ze života. ■

Těšíme se na Vás!

Celopražský spolek neslyšících

POZVÁNKA NA AKCI CELOPRAŽSKÉHO SPOLKU NEDOSLÝCHAVÝCH

Srdečně vás zveme na akci našeho spolku:

Přednáška Mamma HELP
Revoluční 5, Praha 1
5. 3. 2020 od 14 hod.

Případné zájemce o akce či návštěvu nebo členství v našem spolku prosíme o kontaktování předsedkyně spolku, paní Kateřiny Imrichové, na telefonním čísle **721 826 934** nebo e-mailové adrese **imrichovak@seznam.cz** nebo na dalších kontaktech Spolku neslyšících a nedoslýchavých v ČR, z.s.

text ve ZJ

TEXT: Kristýna Voříšková
FOTO: Milan Svoboda, Kristýna Voříšková

PLZEŇSKÝ SPOLEK NESLYŠÍCÍCH CESTA SVOBODY

Je neděle 17. 11. 2019 ráno. Počasí, že bys psa ven nevyhnal. Chladno, prší a fouká vítr. Přesto tento den je velice významný v našich dějinách. Přesně před 30 lety se konala Sametová revoluce, která svrhla z vedoucí síly komunistickou stranu. Na dnešní den bylo naplánováno mnoho společenských a kulturních akcí, které si měly připomenout toto jubileum. Z řad neslyšících byl o tento program veliký zájem, a tak se podařilo Spolku důležité besedy s přímými účastníky zajistit překladem do znakového jazyka.

Hlavní besedy proběhly na Anglickém nábřeží a začalo se modlitbou, kterou vedl Mons. Holub. Dále na to navázal slavnostním úvodem primátor města, pan Martin Baxa. A pak se na pódiu střídali jednotliví hosté a pamětníci této události. Mezi přítomné zavítali i bratři Neckářovi, kteří jsou známí jako hudebníci a zpěváci. Mohli jsme také přivítat zástupce divadla Alfa, studentů a v neposlední řadě i dělníky z bývalých Škodových závodů. Celý program byl tlumočen paní Mgr. Voříškovou a panem Mgr. Hanzlíčkem.

Souběžně s touto akcí probíhala v prostorách Západočeského muzea zajímavá výstava, která se jmenovala „Na podzim padá listí a komunisti“. Výstava nás zavedla do let před revolucí a bylo možné si připomenout, co jsme tehdy prožívali. Počasí akci moc nepřálo, neslyšící vydrželi až do konce. ■

Děkujeme všem za účast.

VÁNOČNÍ TRHY NA KRAJSKÉM ÚŘADĚ

Plzeňský kraj již několik let pořádá ve svých prostorách „Vánoční trhy“, kterých se hlavně zúčastňují učňovské školy v rámci kraje. Současně s nimi mají možnost se trhů zúčastnit i neziskové organizace. V letošním roce se prvně takové akce zúčastnil i Spolek. A tak jste mohli ve čtvrtek 29. listopadu 2019 najít náš stánek před budovou krajského úřadu. Prodávali jsme zde vánoční věci, které vyrobily naše ženy v rámci svého Klubu žen. Počasí nám sice moc nepřálo, ale atmosféra byla na trhu velmi pěkná. ■

ROZSVĚCENÍ VÁNOČNÍHO STROMKU

V krajském městě Plzni je již několik let krásná tradice. Vždy na první adventní neděli se na náměstí před kostelem svatého Bartoloměje rozsvěcuje vánoční stromek. Slavnostní rozsvícení provádí biskup Tomáš Holub a primátor města Plzně Martin Baxa. Letos to již bylo podruhé, kdy se mohli rozsvěcení zúčastnit i neslyšící, neboť slavnostní projev byl tlumočen do znakového jazyka Kristýnou Voříškovou. ■

text ve ZJ

TEXT: Kristýna Voříšková
FOTO: Ludmila Mimrová, Kristýna Voříšková, plzen.eu

PLZEŇSKÝ SPOLEK NESLYŠÍCÍCH ANDĚL 2019

13. ročník Anděla, tedy galavečera, při kterém jsou oceňováni dobrovolníci a pracovníci v sociálních službách, se nesl mimo jiné i ve vzpomínce na plzeňského rodáka Karla Gotta. Naše organizace již potřetí nominovala své dobrovolníky na cenu Anděl, a sociální pracovnici a tlumočnici ZJ paní Kristýnu Voříškovou na cenu Andělské ruce. Ocenění převzali drobné odměny od primátora města Plzně pana Martina Baxy a Mgr. Elišky Bartákové – náměstkyně pro oblast sociálních věcí. ■

NATÁČENÍ PRO ZČU

Ve čtvrtek 20. 11. 2019 probíhalo v rámci spolupráce se ZČU natáčení ukázky běžného života neslyšícího žáka nebo studenta. Jednalo se o akci, kde se porovnával běžný denní život slyšícího a neslyšícího žáka. Natáčecí den byl velmi zajímavý. Za neslyšící zde vystupovala Linda Mimrová. Mockrát jí za to děkujeme. Instruktážní video o sluchové vadě, které bude pojato jako groteska, bude až na přelomu února a března, zatím probíhá postsynchron. ■

Zveme Vás
7. 3. 2020 od 16,30 h.
na náměstí T. G. M.
Pietní akt k příležitosti
narození T. G. Masaryka

CENTRUM PRO NESLYŠÍCÍ A NEDOSLÝCHAVÉ PRO PRAHU A STŘEDOČESKÝ KRAJ, O. P. S.

Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR, z. s.

PRAŽSKÝ SPOLEK NESLYŠÍCÍCH, P. S.

PŘEDNÁŠKY A AKCE V ÚNORU

22. 2. od 09:30 hod Turnaj v šipkách PSN – žebříček (301. D. 0.)

24. 2. od 17:00 hod Přednáška RNDr. Josefa Brožíka na téma Poruchy růstu a vývoje kostí

25. 2. od 15:00 hod Klub žen – ruční práce

29. 2. od 12:00 hod Zabijačkové hody a Josefská zábava

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s.
Krajské organizace Ústeckého kraje, p.s.
K. H. Borovského 1853, Most
pořádá
na sále ve stacionáři

Velikonoční jarmareček

28. 3. 2020
9,00-16,00 hod.

Na jarmarečku si můžete zakoupit výrobky vyrobené klienty se sluchovým postižením v naší dílničce.

Můžete zhlédnout také:
Vlnka – práce s vlnou a výrobky z vlny
Mostecké paličky – ukázky z paličkování a výrobky na prodej

Srdečně Vás vítáme!

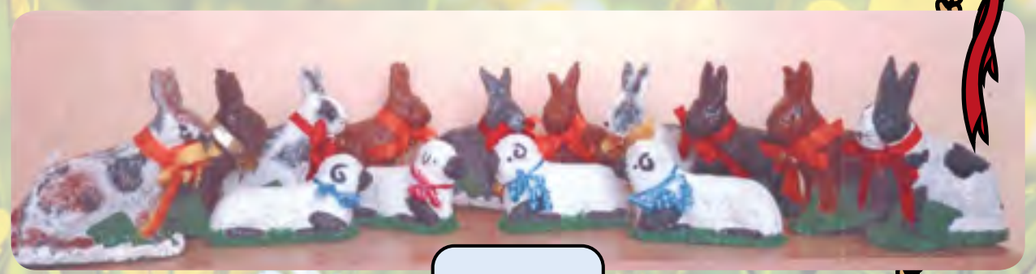

SVAZ NESLYŠÍCÍCH A NEDOSLÝCHAVÝCH OSOB v ČR, z. s.

Akademie věd České republiky | Ústav experimentální medicíny AV ČR, v.v.i. | The European Dana Alliance for the Brain

SPOLUPRACUJÍCÍ ORGANIZACE

BRAIN WE ARE | CCITED | GERONTOLOGICKÝ INSTITUT | NATIONAL GEOGRAPHIC | FYZIOLOGICKÝ ÚSTAV AV ČR | NUDZ | KNIHOVNA AKADEMIE VĚD ČR | UNIVERZITA KARLOVA | Techmania Science Center | ŠKOLA PAMĚTI

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI

LISTY PRAHY | ZOOM | živa

Svaz neslyšících a nedoslýchavých osob v ČR, z.s.
Karlínské náměstí 12, 186 03 Praha 8
IČ: 00676535

Redakční rada:
Veronika Cézová | šéfredaktorka
Šárka Prokopiusová
Pavlína Spilková

Grafika: Tereza Kawuloková
Jazyková korektura: Tereza Kawuloková

Titulní foto: Veronika Cézová

ISSN 2694-9156 (Print)
ISSN 2571-2233 (Online)

Sedmé číslo vyšlo 14. února 2020.

SVAZ NESLYŠÍCÍCH A NEDOSLÝCHAVÝCH OSOB v ČR, z. s.

JSEM JEDNO

ŽIVOTNÍ JUBILEUM
Pavel Šturm

Pavel Šturm, předseda Pražského spolku neslyšících, 10. osobnost projektu Jsem jedno ucho a laureát Ceny Olgy Havlové, slaví 22. ledna 2020 65. narozeniny!

Milý Pavle, přejeme ti hodně štěstí, zdraví, lásky a energie! A ať jsi stále obklopený milými lidmi. :-)

Foto:
Veronika Cézová